

Basisprogramma

DOCUMENTATIECENTRUM
NEDERLANDSE POLITIEKE
PARTIJEN

Politieke grondslagen

A. 0

De partij wil inhoud geven aan een moderne politieke visie, waarbij de inspiratie van de leden uit verschillende levensbeschouwelijke bronnen afkomstig is.

A. 1

Zij stelt voorop de beginselen van geestelijke vrijheid, sociale rechtvaardigheid, keuzevrijheid en eigen verantwoordelijkheid in een open maatschappij.

Zij gaat er van uit dat de mens lid is van gemeenschappen (plaatselijk, nationaal en internationaal) en vraagt solidariteit met en verantwoordelijkheid voor de medemens, de komende generaties inbegrepen.

A. 2

Zij erkent de menselijke behoefte aan bezit en het gebruik hiervan voor zover niet in strijd met de belangen van de medemens. Dit bezit beschouwt zij als een uiting van een bredere fundamentele behoefte aan individualiteit en eigen levenssfeer.

A. 3

Zij staat open voor de voortdurende veranderingen in onze maatschappij.

A. 4

Rekening houdend met het algemeen belang en de belangen van toekomstige generaties wil zij de regeling van de vraagstukken die samenhangen met de verdeling van schaarse middelen een hoge prioriteit geven, zo mogelijk in overleg met de direkt betrokkenen.

A. 5

Als bestuursvorm wordt gekozen voor een parlementaire democratie met ruimte voor nieuwe overleg- en besluitvormingsprocedures. Zij wil binnen het kader van bestuurbaarheid ontwikkelingen bevorderen die tot democratie leiden, waarbij de procedures en uitvoering controleerbaar moeten zijn.

A. 6

Zij stelt zich als ideaal de burger te betrekken bij het lange termijn denken. De democratie moet gericht zijn op planmatig wegnemen van belemmeringen die vrijheid, veiligheid, vrede, sociale rechtvaardigheid en een goed milieubeheer in de weg staan.

A. 7

Zij wil een buitenlands beleid ontwikkelen, dat zich richt op het scheppen van meer vrijheid, veiligheid en vrede, op een gelijkmatiger spreiding van welvaart en op een goed milieubeheer in de wereld. In het kader van het buitenlands beleid dienen de nationale problemen in groter verband te worden geplaatst.

A. 8

Eerbiediging van de rechten van de mens zoals neergelegd in de Europese verklaring van de rechten van de mens.

Doelstellingen

B. 0

De partij dient problemen die rijzen tijdig te signaleren en oplossingen aan te geven die getoetst zijn aan de politieke grondslagen.

B. 1

De partij wil meewerken aan verdere uitbouw, de ontwikkeling, vastlegging en handhaving van de rechtsgrondslagen van onze veranderende maatschappij.

B. 2

In de cirkelgang kiezer-gekozene-beleid-controle dient de burger inzicht in het beleid te worden geboden.

B. 3

Zij streeft naar het handhaven en uitbouwen van een democratisch bestel, waarin de democratie gestalte krijgt.

Hierbij zullen

- de burgers de voortdurende mogelijkheid hebben tot:
  - het verkrijgen van informatie
  - het uiten van hun inzichten
  - het op vreedzame wijze propageren van hun wensen inzake het te voeren beleid;
- de gekozen bestuurders zonder last of ruggespraak, maar met verantwoordingsplicht besturen.

B. 4

Binnen bepaalde deelgebieden moeten belanghebbenden gelegenheid krijgen problemen zelfstandig en onder eigen verantwoordelijkheid op te lossen.

B. 5

Zij wil een milieubeleid dat er van uitgaat dat het totaal van alle menselijke activiteiten het 'natuurlijk milieu' zo min mogelijk mag verstoren.

Daar waar dit milieu reeds verstoord is, dient een nieuw geschakeerd biologisch evenwicht tot stand te worden gebracht, zo mogelijk gelijkwaardig aan het oorspronkelijke.

B. 6

Een ruimtelijk ordeningsbeleid waarin:

- de noodzaak tot verplaatsen wordt teruggedrongen;
- wonen, werken en recreëren dicht bij elkaar gebracht worden en rekening wordt gehouden met de behoefte van mensen aan eigen ruimte om te leven;
- en bebouwde zones afgewisseld worden met open groene ruimten.

B. 7

Een economisch beleid dat via kaderwetgeving:

- in een goed samenspel tussen overheid en particulier initiatief de schaarse middelen gebruikt en beheert. Dit democratisch gecontroleerde samenspel, waarbij de overheid de eindverantwoordelijkheid draagt, dient onder meer gericht te zijn op een zodanige ordening van het economisch leven dat private aspecten van de economische activiteit tot hun recht komen, voor zover ze niet strijdig zijn met de publieke aspecten;

- rekening houdt met het gewenste ruimtelijke orderingsbeleid;
- gericht is op het tot stand brengen van evenwicht op de arbeidsmarkt, waardoor enerzijds werkloosheid wordt vermeden en anderzijds geen beroep behoeft te worden gedaan op immigratie.

B. 8

Een sociaal beleid,

- waarbij de solidariteit met de sociaal zwakken een uitgangspunt is;
- dat recht op arbeid primair stelt en bij het ontbreken van de mogelijkheid tot arbeid 'het recht op inkomen' waarborgt.

(N.B. in deze formulering wordt niet alleen gedacht aan het niet gebruik wensen te maken van recht op arbeid, maar ook aan het geen gebruik kunnen maken.)

B. 9

Een inkomensbeleid dat een rechtvaardiger verdeling van het inkomen bevordert, waarbij slechts die verschillen in inkomen een belangrijke plaats blijven innemen, welke berusten op: inspanning, verantwoordelijkheid en een niet te ondervangen risico.

B. 10

Een financieel beleid

- dat gericht is op een hoge mate van stabiliteit van de waarde van het geld;
- dat de waarde van zelfstandige financiële verantwoordelijkheid van lagere overheden erkent;
- dat - voor zover nodig - een doelmatig subsidiebeleid door de overheid mogelijk maakt;
- dat streeft naar vergroten van de keuzevrijheid van de burgers.

B. 11

Een onderwijs en cultuurbeleid dat:

- rekening houdend met de samenhang tussen opleidingsmogelijkheden en de behoeften van de maatschappij, alle jongeren gelijke kansen op ontplooiing van hun persoonlijke aanleg biedt door een gevarieerd onderwijsaanbod;

- door gemakkelijk toegankelijk wederkerend onderwijs ook volwassenen ontplooiingskansen biedt;
- de nadruk legt op begripsvorming en het leren oplossen van problemen;
- culturele mogelijkheden bevordert voor het leven in een open maatschappij;
- voorwaarden schept voor een optimaal deelgenootschap aan cultuur, onder erkenning van het cultuureigene van personen en groepen.

B. 12

Een volksgezondheidsbeleid dat

- uitgaat van de gelijkwaardige behandeling van mensen;
- prioriteit geeft aan preventieve boven curatieve geneeskunde;
- er van uitgaat dat de mens zich ook geestelijk moet kunnen handhaven in zijn omgeving zonder vluchtmiddelen te gebruiken.

B. 13 (oud B. 11)

Een buitenlands beleid dat, gebaseerd op verantwoordelijkheidsbesef en realiteitszin,

- streeft naar vrede, veiligheid en rechtvaardigheid voor alle volken;
- streeft naar verbetering van het levenspeil van de bewoners van ontwikkelingslanden;
- gericht is op een verdere functionele uitbouw en democratisering van de Europese instellingen;
- van de stelling uitgaat dat de primaire ecologische problemen (voedselproductie, grondstoffenvoorziening, milieubeheer, bevolkingsgroei) slechts via internationale lange termijnplanning tot zinvolle oplossing kunnen worden gebracht.

B. 14

Defensiebeleid.

In het thans bestaande competitieve statensysteem vervult het militaire instrument, bij gebrek aan toereikende internationale rechtsmiddelen, nog steeds een conflictregelende functie.

De partij streeft daarom naar een defensiebeleid dat:

- in overeenstemming is met het buitenlands beleid;
- gebaseerd is op een kritisch doorgedachte en overtui-

- gende strategische conceptie van collectieve veiligheid;
- gericht is op handhaving van een militair apparaat dat in het kader van deze strategische conceptie effectief kan functioneren en waarbij ontwapening kan worden nagestreefd, gelijktijdig met uitbouw van een internationale rechtsorde;
- materiële steun wil verlenen aan de vredeshandhavende taken van de Verenigde Naties.

B. 15

Een justitiebeleid dat vooral gericht is op:

- bescherming van de maatschappij en van de persoonlijke levenssfeer van de burgers;
- verantwoorde vorming, opleiding en uitrusting van de politie en allen die in de strafrechtspleging werkzaam zijn, de opleiding van de politie dient tevens gericht te zijn op zijn maatschappelijke functie;
- doeltreffende begeleiding van slachtoffers binnen het kader van rechtshandhaving.